

17. nodaļa

VILTUS EDIPS

Pēc dažiem ilgiem mirkļiem Džons atvēra vienu aci, tad otru, aplika rokas ap kaklu, norija siekalas un, atvieglots, ka galva vēl aizvien izrādījās uz pleciem, lēni paskatījās apkārt. Vīrietis ar zobenu bija prom. Lai gan Džons bija jutis kaut ko pieskaramies kaklam, tas noteikti nebija zobens. Vai tomēr bija? Paberzējis kaklu zem pakauša, kur uz brīdi bija pieskāries asmens, viņš uz rādītājpirksta atklāja asiņu traipu. Viņš norija siekalas un nokremšļojās, it kā gribētu pārbaudīt, vai ar kaklu viss kārtībā, tad papurināja galvu un uzrunāja Alanu un Nīlu, kas joprojām gulēja zemē, ar ķepām aizseguši acis.

– Ei, puiši! – Viņš bija priecīgs atklāt, ka atkal runā angļiski. – Viss kārtībā. Vīrs ar zobenu ir prom. Un man vēl aizvien ir galva.

Abi suņi pielēca kājās un skriešus metās nolaizīt viņam seju un rokas.

– Manuprāt, tas izskatījās daudz briesmīgāk, nekā izjutu, – viņš teica, ņurcīdams suņiem ausis. – Kaut gan

sajūta bija pavisam īsta, ticiet man. Savādi, bet joprojām varu atcerēties sajūtu, kad zobens pieskārās manam kaklam. – Viņš nodrebinajās un pasmaidīja. – Gluži kā bārdas nazis frizētavā.

Alans ierējās un pieskrēja klāt kādam priekšmetam zemē. Tas bija zobens.

Paceļot to un ar īkšķi aptaustot asmeni, Džonam neradās šaubu, vai zobens ir īsts, – tas bija ass. Viņš vairākas reizes pacēla to gaisā, nebūdam drošs, vai piedzīvotais ir vai nav bijusi ilūzija. Vai seši pārējie sargi, kas viņu gaidīja priekšā, būs vēl reālāki par šo? Katram gadījumam viņš nolēma paņemt zobenu līdzī.

Viņi turpināja iet uz leju pa spirālveida taku, bet nebija gājuši ilgāk par piecām vai desmit minūtēm, kad sastapa arābu ulānu zirga mugurā, kas bija gērbies viscaur melnā ar pieskaņotu galvassegu. Zirgs, arī melns, satraukti mīņājās zem jātnieka, kurš pastiepa šķēpu Džonam. Zēns pieskārās smailei un atklāja, ka, tāpat kā zobens, tas bija gluži reāls.

– Atkailini krūtis, – jātnieks teica arābiski, kas laimīgā kārtā tagad bija valoda, ko Džons varēja saprast. Par

spīti tam, viņš bija ne mazāk satraukts, ļaujoties jātnieka šķēpa smailei kā bendes zobenam. Viņš pat nedomāja, ka varētu sākt cīņu. Zēns ar zobenu nebija nekāds pretinieks jātniekam ar šķēpu.

Džons darīja, kā pavēlēts, lūgdamies, kaut šķēpa dūriens nebūtu nāvējošāks par zobenu. Atpogājis kreklu, viņš atsedza krūtis un vēroja, kā jātnieks aizauļoja dažus jardus pa taku un tad pagrieza apkārt zirgu. Nākamajā sekundē jātnieks izstiepa šķēpu pret Džonu un metās uzbrukumā.

– Palieciet, kur esat, puisi! – Džons uzkliedza un, murminādams klusu lūgšanu, aizvēra acis.

Šoreiz zēns pat juta zemi nodrebam zem kājām un ar nāsīm uztvēra spēcīgu zirga smaku, līdz, mazliet pavēris acis, atklāja, ka viņu apņēm putekļu mākonis, ko bija sacēlušī melnā ērzeļa pakavi, bet viņš joprojām ir dzīvs, un jātnieks nekur nav redzams.

Alans aiz atvieglojuma skaļi nopūtās un, aizrijies ar putekļiem, noklepojās. Nīls nopurināja galvu un tad paguris apgūlās, vērodams, kā viņa jaunais saimnieks pārbauda savas krūtis un tad aizpogā kreklu.

– Pēc Eno rakstītā, – Džons sacīja, aiz bailēm drebēdams, – vēl ir četri sargi, kuriem man jāpakļaujas, pirms nogalināšu piekto. Es tikai ceru, ka tas būs tas pats idiots, kas izdomāja šos stulbos pārbaudījumus. Esmu kā nervu kamols. – Viņš pievilka Alana galvu cieši pie krūtīm. – Paklausies, kā sitas mana sirds, – nervozi - iesmējies, viņš teica. – Tā jūtas kā mazs putniņš, kas grib izkļūt no būra. Liekas, šodienas beigās mēs zināsim, vai mana sirds ir vai nav vesela. Varbūt to ir vērts noskaidrot.

Džons varonīgi devās tālāk lejup pa spirālveida taku, un drīz vien viņam nācās pakļauties strēlniekam, kas izšāva bultu, kura viņam netrāpīja, un tad milzīgam cīkstonim, kas pacēla un sažmiedza viņu, nenodarot neko sliktu. Līdz piektajam pārbaudījumam, kad Džonam vajadzēja iebāzt galvu lauvam rīklē, šie pazemes sargi jau sāka kaitināt.

– Manuprāt, jau pēc pirmajiem trim viss ir skaidrs, – viņš teica, iedams cauri liesmai, ko izpūta ugunssplāvējs pūķis, – ka nekas liels nenotiks. Es domāju, ar trim būtu pieticis.

Pēc sestā no septiņiem pārbaudījumiem Džons bija emocionāli iztukšots un diez vai spējīgs nogalināt pat siseni, kur nu vēl to, kas viņu gaidīja aiz takas nākamā pagrieziena. Viņš mēģināja uzmundrināt sevi, lai stātos pretī pēdējam no septiņiem sargiem. – Man šķiet, ka neviens pa īstam nebūs jānogalina, – viņš teica Alanam un Nīlam. – Arī es taču paliku dzīvs. Kā jūs domājat?

Abi suņi spaīgi ierējās, bet klusībā cerēja: ja Džonam tiešām būs jānogalina, tad tā varētu būt īsta govs, un viņi tiktu pie svaigas gaļas. Jo, tā kā abi bija suņi, tos nemočīja saimnieka sirdsapziņas pārmetumi par citas dzīvas būtnes nogalināšanu – vismaz tādas, kas nebija kukainis.

Bet nekas nebūtu varējis sagatavot Džonu tam, ko viņš sastapa aiz spirālveida takas nākamā pagrieziena. Jo tur, ģērbies savā iemīļotajā *Badoglio* firmas uzvalkā ar gaišām svītriņām, ar savām labākajām *Cascio Ferro* kurpēm kājās – viņam mugurā pat bija krekls, ko Džons un Filipa viņam bija dāvinājuši uz Ziemassvētkiem, – stāvēja Džona tēvs.

– Sveiks, Džon! – tēvs sveicināja. – Prieks tevi satikt.

– Tēt, – Džons brīnījās. – Ko tu te dari?

– Nē, ko *tu* te dari?

Alans un Nīls skrēja pretī savam brālim, bet, kad tie jau grasījās palēkties un nolaizīt viņam seju, kā to parasti darīja mājās, un Gonta kungam pēc tam nereti nācās noņemt un noslaucīt brilles, jo, saslējušies pakaļkājās, suņi bija tikpat gari kā brālis, tie pēkšņi apstājās un, satraukti rūkdami, it kā juzdami, ka kaut kas nav kārtībā, atkāpās no stāva, kas rēgojās uz takas. Alans un Nīls paskatījās uz Džonu un vairākas reizes ierējās, un Džonam nebija jājautā suņiem, lai zinātu, ka vīrietis uz takas nebija – nevarēja būt – viņa tēvs. Un tomēr...

– Kā tu šeit nokļuvi, tēt?

– Tas ir labs jautājums. Es pats īsti nezinu.

Tā bija laba atbilde, ciktāl tā atbilda patiesībai. Bet, ņemot vērā iepriekšējos sešus sargus, Džons diez ko neslicās ticēt pats savām acīm, ka viņa tēvs tiešām bija šeit. Protams, ja vien visi iepriekšējie pārbaudījumi nebija gudri izplānoti, lai maldinātu viņu par šā pēdējā sarga realitāti. Džons piegāja pie tēva un uzlika roku viņam uz pleca. Uzvalks bija no kašmira auduma un pēc taustes

noteikti bija īsts. Un vai tas nebija viņa iemīļotais odeskolons? Pat piparmētru konfekte Edvardam Gontam uz mēles izskatījās vietā: Gonta kungs vienmēr tās sūkāja pēc cigāra smēķēšanas. Ja tas bija Džona iztēles auglis vai kāda ilūzija, tad tā bija tikpat reāla kā zelta pulkstenis tēvam uz rokas. Un tāpēc Džons saprata, ka nevar cirst šim vīrietim ar zobenu un nogalināt viņu, pilnīgi nepārliecinājies, ka viņam darīšana ar krāpnieku vai ko tādu, kā nemaz nav.

– Tēt, – viņš piesardzīgi ierunājās.

– Jā, Džon.

– Vai atceries to mazo zelta Brīvības statuju uz rakstāmgalda tavā kabinetā? Es tai nolauzu roku, kas tur lāpu. Tas atgadījās nejauši. Jau sen gribēju tev to pateikt. Es to pielīmēju vietā ar superlīmi, bet diez cik labi tas neizdevās. Man tiešām ļoti žēl.

Tas notika, kad uzradās Nimrods un lūdza dvīņus palīdzēt viņam atgūt *Zālamana Burvju grāmatu*. Zēnam nebija nekāda attaisnojuma par statuetes sabojāšanu. Viņš nevarēja paskaidrot, kā tas gadījās. Izlikdamies, ka saņēmis Akadēmijas balvu, viņš neuzmanīgi to pacēla

gaisā, un roka ar lāpu nolūza. Stulbā mantiņa bija maksājusi 25□000 dolāru, un Džonam šķita pilnīgi neiespējami, ka tēvs to uzņemt mierīgi. Tāpat, pēc viņa domām, tēvs nekādā ziņā nejustos priecīgs, ka viņš - ieradies Irākā. Galu galā viņš bija piekritis, ka Džons un Filipa drīkst doties līdz Nimrodam tikai uz Stambulu un Vāciju.

– Es tiešām nezinu, kā tas notika, – viņš teica. – Notika, un viss. Kā reizēm mēdz gadīties. – Džons paraustīja plecus. – Piedod.

– Tas nekas, dēls. Es saprotu. Tur neko nevar līdzēt. Turklāt tā ir tikai greznumlieta, vai ne? – Un Edvards Gonts uzsmaidīja savu jaukāko, iecietīgāko smaidu. Viņš nelādējās un nedraudēja Džonu pārmācīt un neliedza zēnam kabatas naudu uz sešiem mēnešiem. Tas nemaz neizskatījās pēc īstā Gonta kunga. Vismaz ne tā Gonta kunga, kāds viņš bija ziemā. Filipai patika vainot savus vecākus, ka tie vairāk rūpējas par mēbelēm un mākslas darbiem nekā par saviem bērniem, un, kaut gan Džons zināja, ka tā nebija taisnība, viņš bija pilnīgi pārliecināts, ka īstais tēvs viņam būtu nolasījis pamatīgu lekciju. Viņš

nešaubījās, ka pat te, Irākā, viņa tētis par to būtu bijis nikns.

– Tēt? Es tikai gribu, lai tu to zinātu. Tas nav nekas personisks, labi?

Tā runādams, Džons cirta savam tēvam ar zobenu, rūpīgi ievērodams Eno stingro instrukciju: “Traucētājam bez iebildumiem jānogalina septītais sargs vai arī jāsaskaras ar pilnīgu savu ezoterisko centienu izjukšanu.” Džonam nebija īsti skaidrs, ko nozīmē “ezoterisks”, bet viņš bija pārliecināts, ka Eno instrukciju nepildīšana vārds vārdā varētu novest pie tā, ka viņš nekad vairs neredzēs savu māsu – vismaz to māsu, kuru viņš pazina un mīlēja.

Bet, ja Džons bija sagaidījis, ka zobens izies cauri gaisam, viņš kļūdījās. Viņa cirtiens likās briesmīgi stiprs. Jo ļaunāk bija tas, kas Džona tēvs skaļi iekliedzās, it kā tiešām būtu nogalināts. Viņš arī nepazuda kā pārējie sargi. Viņš uz mutes nokrita zemē un nekustīgi gulēja asiņu peļķē. Asinīs, kas izskatījās gluži slapjas un īstas, un sarkanas.

Džons iekliedzās.

– Ko es esmu izdarījis? – viņš vaimanāja.

Džons aizsvieda zobenu un ātri nometās ceļos blakus savam upurim. Zēnam sametās slikta dūša, un viņš bija šausmīgi uztraucies, ka ir izdarījis ko šausmīgu. Viņam - iešāvās prātā, ka Eno kaut ko sajaucis vai Vergilija Makrībija tulkojums bijis kļūmīgs. Miris šis cilvēks joprojām izskatījās tieši kā Džona tēvs.

– Nē, nē, nē, lūdzu, nē, tas nevar būt.

Ar drebošām rokām viņš noņēma mirušajam vīrietim brilles un iebāza tās uzvalka krūšu kabatā, kur atrada cigāra tūbiņu ar *Manyana Grand Cru*, kas bija viņa tēva - iemīļotā marka. Kāpēc lai neīstajam Edvardam Gontam vispār būtu vajadzīgs cigārs?

– Tēt, lūdzu, mosties! – viņš sauca. – Es tā negribēju.

– Bet pēc asiņu daudzuma zemē un viņa sejas krāsas bija skaidrs, ka šim vīrietim nekas vairs nevar līdzēt. Džons cieši aizmiedza acis, kad no tām sāka līt asaras un krita uz mirušā bālās sejas.

– Piedod, – viņš lūdzās, tagad gandrīz bezpalīdzīgs aiz bēdām un, par spīti visam iepriekšējam, pilnīgi

pārliecināts, ka tiešām nogalinājis pats savu tēvu. – Tēt, man ļoti, ļoti žēl.

Nespēdami pārliecināt Džonu, ka tas noteikti nebija viņa tēvs, Alans un Nīls neveiksmīgi mēģināja aizvilkt viņu prom no mirušā. Un vairākas minūtes Džons, nometies ceļos, ar aizvērtām acīm palika blakus līķim.

Tad Nīls skaļi ierējās, un, atvēris acis, Džons redzēja, ka līķis, kas pirms brīža likās tik īsts, bija pazudis.

Džons papurināja galvu un nedroši nopūtās. Viņš vārgi uzsmaidīja Nīlam, apzinoties, ka tā galu galā bija ilūzija. Tik un tā viņš zināja, ka nejutīsies ērti par notikušo, līdz atkal nebūs cieši apskāvis savu īsto tēvu.

Alans, kas bija aizskrējis lejup pa taku izlūkot tālāko ceļu, tagad lēkšoja atpakaļ. Suns vairākas reizes ierējās un, satvēris zobos Džona krekla piedurkni, pūlējās piecelt viņu kājās.

– Labi, labi, – Džons teica. – Es nāku.

Sekojoš Alanam un Nīlam lejup pa taku spirālveida tunelī, kas vijās apkārt Samaras torņa pazemes daļai, pēkšņi varēja saprast suņu satraukumu, jo taka beidzās un viņi nonāca pie zemām durvīm sienā. Sniegdamās

aptuveni galda augstumā, tās bija senlaicīgas koka durvis, apsistas ar melnām naglām un aprīkotas ar lielu, melnu dzelzs rokturi, kas bija veidots cilvēka galvas formā. Tā bija vīrieša galva ar pīnēs sapītu bārdu, un cirtainie mati ieskāva viņa seju. Bet iespaidīgāk izskatījās tas, ka vīrieša dzelzs mēle bija izvilkta no mutes un pienaglota pie durvīm. Pēc Džona domām, tā bija pārsteidzoša, taču nepārprotama zīme, it kā kāds – iespējams, Eno – gribētu brīdināt ikvienu, kas vēlētos pagriezt rokturi, nekad neizpaust noslēpumu, kas atrodas viņpus durvīm.

Eno bija devis diezgan skopu informāciju par to, kas Džonu varētu sagaidīt tagad. Pēc visiem pārbaudījumiem Džons vilcinājās pagriezt rokturi. Viņpus durvīm atradās Iravotuma, bet viņš nebūtu īpaši pārsteigts, ja ieraudzītu septiņgalvainu tīgeri. Vai kaut ko vēl ļaunāku, ko viņš patlaban nemaz nespēja iedomāties.

– Kā jums šķiet, puisi? – viņš jautāja Alanam un Nīlam, kas joprojām ostīja durvis. – Ei, man nupat ienāca prātā. Ja nu tās ir slēgtas?

Tā tiešām izrādījās, un Džonam nācās palauzīt galvu

vairākas minūtes, lai saprastu, ka naglu vajag izņemt no izbāztās mēles. Un durvis, ko saturēja vienkārša bulta, atvērās.

– Vēsi, – Džons sacīja un, pavilcis durvis uz savu pusi, pieliecās un iegāja pa tām.

Atšķirībā no lāpu apgaismotās spirālveida takas, kas viņus bija vedusi apkārt Samaras torņa daļai vairākus simtus pēdu zem zemes, aiz durvīm bija neiespējami noticēt, ka viņi vispār ir pazemē, un kādu brīdi Džons un abi suņi izbrīnā sastinga.

Skatienam pavērās jūra, kas rāmi apskaloja smalku, zeltainu smilšu krastu. Viegls vējiņš bužināja Džona matus, un sejā iesitās atsvaidzinoša, iesāļa dvesma. Tomēr, kas patiesi pārsteidza viņu, nebija jūras lielums, pat ne vējš, kas ar ņirbu vilnīšiem pārklāja ūdens virsmu, bet gan fakts, ka viņš varēja redzēt tai pāri īpašās gaismas dēļ. Tai piemita neskaidrs mēnesgaismai līdzīgs blāvums, kas neizstaroja karstumu un vedināja domāt, ka tam pamatā ir elektriska izcelsme. Un, pavēries augšup, Džons atcerējās televīzijā redzētas

dokumentālās filmas par ziemeļblāzmu. Kopiespaids bija kā pasaule pasaulē.

Viņš mēģināja iedomāties, kāds gan ģeoloģisks notikums varētu izskaidrot šādas pazemes valstības esamību. Reiz pirms vairākiem gadiem viņš kopā ar vecākiem bija apmeklējis milzīgu alu Kentuki pavalstī. Bet tā šķita kā truša ala salīdzinājumā ar to, ko Džons redzēja pašlaik. Pat pasaules lielākajās alās nebija savs klimats un dīvaina gaisma.

Pēc septiņiem nogurdinošiem pārbaudījumiem jūsmīgais apbrīns, ko Džons šobrīd izjuta, šķiet, pilnīgi atjaunoja viņa spēkus. Varbūt tas bija tīrais, spirdzinošais gaiss, kas smaržoja stipri atšķirīgi no automašīnu piesārņotās atmosfēras, ko viņš bija pieradis elpot virszemē. Alans cītīgi ošņāja ūdensmalu un tad paskatījās uz Džonu, it kā jautādams: – Kas notiks tālāk?

– Eno kaut ko minējis, ka te būs laiva, – Džons teica, rokā mētādams pāris divdesmit piecu centu monētas. Pēc Augstā priestera rakstītā, laiviniekam vajadzēja iedot divas monētas, un, lai gan viņš nepaskaidroja, kādā valūtā, Nimrods bija teicis, ka tam droši vien neesot

nozīmes. – Nav ne miņas no laivas.

Kamēr viņš to teica, Nīls, kura acis bija modrākas par brāļa un jaunā saimnieka acīm un kurš bija pētījis noslēpumaino apvārsni, – jo nebija iespējams tieši noteikt, kur zeme virs viņiem balstījās uz zemes zem viņiem, tāpat kā nebija iespējams precīzi pateikt, kur jūra beidzas un kur mirdzošās, elektriskās debesis sākas, – ierējās, jo tālumā uz ūdens virsmas kaut kas parādījās.

– Kas tur ir, Nīl? – Džons jautāja, sekodams lielā suņa skatienam. – Vai tu ko redzi?

Nīls atkal ierējās un iebrida ūdenī, taču, skaļi iesmilstējies, metās krastā, jo, kā Džons atklāja, ezera ūdens bija karsts. – Tas izskaidro šos mākoņus, – viņš teica. – Tie ir tvaika mākoņi. – Viņš nolaizīja pirkstu, ko bija iemērcis ūdenī. – Citādi tas visādā ziņā ir dzerams. Žēl, ka nepaņēmām līdzī šķīstošo kafiju. Tiešām, tas ir pietiekami karsts.

Nepagāja ilgs laiks, līdz Džons priekšmetu uz ūdens spēja sazīmēt kā cilvēka augumu, kas izslējies stāvēja laivas pakalgalā un īrās uz viņu pusi ar vienu garu airi kā Venēcijas gondoljers. Bet tikai tad, kad laiva beidzot

atdūrās pret krastu, viņš aptvēra, ka tas ir tikai cilvēka veidols, jo laivinieks bija automāts, it kā no misiņa veidots robots.

– Sveicināti, – Džons nervozi teica. – Sakiet, vai jūs varētu pārceļt mūs pāri jūrai uz Babilonas Zilās džines pili? – Viņš pasniedza divas divdesmit piecu centu monētas, kas diez vai šķita atbilstošas. Laivinieks klusējot paņēma monētas savā misiņa rokā un tad norādīja uz sēdvietām laivas priekšgalā. Visi trīs ātri - iekāpa laivā.

Ar pārcilvēcisku spēku garais misiņa airētājs atgrūda laivu no krasta, un pēc brīža viņi traucās pa karsto ūdeni ar ātrumu, kas liktos neiespējams, ja vien neairētu dīvainais metāla vīrs. Drīz vien krasts viņiem aiz muguras bija pazudis.

Džons pieklaudzina pie laivas ozolkoka malām. – Ceru, ka viss būs kārtībā, – viņš teica. – Negribētu, ka mums būtu jāglābjas peldus. Piecas minūtes šai ūdenī, un es izskatītos kā vārīts vēzis. – Viņš vairāk bija uztraucies par suņiem nekā par sevi. Zēnam likās, ka viņam kā džinam karstais ūdens nebūtu īpaši kaitējis, bet

par suņiem viņš nebija tik drošs.

Pagāja stunda, tad vēl viena, un pēc kāda laika Džons aizmiga un sapnī redzēja ko patīkamu. Tas uzreiz tika aizmirsts, kad viņš atkal atvēra acis un pamanīja, ka tālumā var saskatīt krastu ar kokiem. Alans un Nīls laivā nepacietīgi mīņājās, jo viņi vēlējās darīt to, ko dara suņi pēc ceļojuma, kad atrod piemērotu koku.

Džons paskatījās uz laivinieku un, pieklājīgi palocījis galvu, sacīja: – Tas ir ļoti laipni no jūsu puses. Tiešām nezinu, kā mēs citādi būtu tikuši galā.

Laivinieks neko neatbildēja.

– Ja tas nav nepiedienīgs jautājums, – Džons neatlaidās, mēģinot iesaistīt misiņa laivinieku sarunā. – Re-

dziet, pasauli veido vislielākā dažādība, vai ne? Bet kāpēc viņi jūs izgatavoja tieši no misiņa?

Laivinieks nevarēja runāt. Tik daudz bija skaidrs. Bet, tā kā tas varēja airēt, tad varēja arī norādīt. Laivinieks uz brīdi pārstāja airēt un, atbildot uz Džona jautājumu, ar garu misiņa pirkstu norādīja uz debesīm virs viņiem un atkal sāka airēt. Džons pieklājīgi pamāja ar galvu, un

pagāja vairākas sekundes, iekams viņš saprata, kāda īsti nozīme bija airētāja žestam. Jo vienīgi no misiņa izgatavots airētājs jebkad varētu pārdzīvot to, kas notika pēc tam.